

C-127/24. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. február 15.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. február 8.

Felperes és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)

Alperes és ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:

VHC 2 Seniorenresidenz und Pflegeheim GmbH

**BUNDESGERICHTSHOF (SZÖVETSÉGI LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG,
NÉMETORSZÁG)**

VÉGZÉS

[omissis]

Kihirdetve:
2024. február 8-án
[omissis]

a GEMA Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte, [omissis]

[omissis] Berlin,

felperes és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél,

[omissis]

és

a VHC 2 Seniorenresidenz und Pflegeheim GmbH, [omissis]

[omissis] Unterschleißheim,

alperes és ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban,

[omissis]

között folyamatban lévő jogvitában

A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) első polgári tanácsa [omissis]

a következőképpen határozott:

- I. Az eljárást felfüggeszti.
- II. Előzetes döntéshozatal céljából az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 2001. június 22., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.; helyesbítések: HL 2008. L 314., 16. o.; HL 2014. L 10., 32. o.) 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozó következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:
 - 1) A 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „meghatározatlan számú lehetséges címzettől” van-e szó egy kereskedelmi alapon működtetett idősotthon lakói esetében, akik a szobáikban televízió- és rádiócsatlakozási pontokkal rendelkeznek, amelyekre az idősotthon működtetője egyidejűleg, változatlanul és teljes terjedelemben tovább sugározza kábelhálózatán keresztül a saját műholdvevő-készülékével vett műsorokat?
 - 2) Továbbra is általánosan alkalmazandó-e az az Európai Unió Bírósága által eddig használt fogalom meghatározás, amely szerint ahhoz, hogy a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősülhessen, szükséges, hogy „a védelem alatt álló mű közvetítése az addig alkalmazottaktól eltérő, speciális technikai módon történjen, vagy pedig, ennek hiányában, hogy »új közönség«, azaz olyan közönség részére történjen, amelyet a szerzői jog jogosultja nem vett figyelembe, amikor az eredeti nyilvánossághoz közvetítést engedélyezte”, vagy az alkalmazott speciális technikai mód már csak olyan esetekben bír jelentőséggel, amelyekben először földfelszíni, műholdas vagy

kábeles úton vett tartalmaknak a nyílt internetre történő továbbközvetítésére kerül sor?

- 3) A 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „új közönségről” van-e szó akkor, ha az idősothton haszonszerzési célból eljáró működtetője egyidejűleg, változatlanul és teljes terjedelemben tovább sugározza kábelhálózatán keresztül a saját műholdvevő-készülékével vett műsorokat az otthon lakóinak szobáiban rendelkezésre álló televízió- és rádiócsatlakozási pontokra? Jelentőséggel bír-e ennek értékelése szempontjából, hogy a lakóknak a kábeles sugárzástól függetlenül lehetőségük van-e a televíziós és rádiós műsorok szobáikban történő földfelszíni vételére? Jelentőséggel bír-e továbbá ennek értékelése szempontjából, hogy a jogosultak már az eredeti sugárzáshoz való hozzájárulásért díjazásban részesülnek-e?

Indokolás:

- 1 A. A felperes a Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA). A felperes a zeneszerzők, szövegírók és zenei kiadók által ráruházott szerzői jogi felhasználási jogokat gyakorolja.
- 2 Az alperes egy időskorú személyek részére fenntartott ápolási központot működtet Dahnban, amelyben az ápolási részlegen 4 lakóegységben 88 egyágyas és 3 kétágyas szoba található. E szobákban 89 ápolásra szoruló időskorú személy él állandó jelleggel, akik a bentlakásos elhelyezés mellett teljes körű ápolásban és gondozásban részesülnek. Az ápolási részleg mellett az alperes intézménye különböző közös használatú helyiségekkel, például étkezőkkel és társalgókkal is rendelkezik.
- 3 Az alperes (televízió- és rádió-) műsorokat vesz az intézményben saját műholdvevő-készülékével, és azokat egyidejűleg, változatlanul és teljes terjedelemben tovább sugározza kábelhálózatán keresztül az otthon lakóinak szobáiban rendelkezésre álló televízió- és rádiócsatlakozási pontokra. Ily módon az időskorú személyek részére fenntartott ápolási központ valamennyi lakószobáját és ápolási helyiségét ellátják televíziós és rádiós jelekkel.
- 4 A felperes véleménye szerint a műsorok alperes általi tovább sugárzása engedélyköteles, és sikertelenül szólította fel az alperest felhasználási szerződés megkötésére.
- 5 A felperes kérelmére a Landgericht (regionális bíróság, Németország) bizonyos kényszerintézkedések terhe mellett arra kötelezte az alperest, hogy tartózkodjon attól, hogy az általa működtetett intézményben [omissis] található kábelhálózatán keresztül, különösen a műholdvevő-készüléktől a lakószobákban

és ápolási helyiségekben található csatlakozási pontokra a felperes hozzájárulása nélkül egyidejű, változatlan és teljes terjedelemben továbbközvetített műsor keretében tovább sugározza a felperes repertoárjából sugárzott szöveges vagy szöveg nélküli zeneműveket.

- 6 Az alperes fellebbezése nyomán a fellebbviteli bíróság elutasította a keresetet (OLG Zweibrücken [zweibrückeni regionális felsőbbbíróság, Németország], GRUR 2023, 722). A fellebbviteli bíróság által elfogadott felülvizsgálati kérelmében a felperes a kereseti kérelmét fenntartja, az alperes pedig a felülvizsgálati kérelem elutasítását kéri.
- 7 B. A felülvizsgálati kérelem sikere a 2001/29/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésétől függ. A felülvizsgálati kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően ezért fel kell függeszteni az eljárást, és az EUMSZ 267. cikk első bekezdésének b) pontja és harmadik bekezdése alapján be kell szerezni az Európai Unió Bíróságának előzetes döntését.
- 8 I. A fellebbviteli bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes által érvényesített eltiltás iránti igény nem áll fenn, mivel nem került sor nyilvánosságához közvetítésre.
- 9 Bár közvetítési cselekmény valósul meg, a közvetítésre nem a nyilvánossághoz kerül sor, mert a közvetítés a jelen esetben az intézmény lakóinak korlátozott személyi körére korlátozódik, akik – egy lakástulajdonosi közösség tagjaihoz hasonlóan – szerkezetileg rendkívül homogén és az intézményben való tartós tartózkodásra berendezkedett, stabil, meglehetősen kis mértékben változó személyi kört alkotnak.
- 10 II. A felperes ezen értékelés ellen irányuló felülvizsgálati kérelme megalapozott, ha a fellebbviteli bíróság tévesen ítélte meg úgy, hogy a kábeles tovább sugárzás a jelen esetben nem minősül [a Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte] (a szerzői jogról és szomszédos jogokról szóló törvény, [a továbbiakban:] UrhG) 15. §-a (2) bekezdésének első mondata és második mondatának 3. pontja, 20. §-a és 20b. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében vett nyilvánosságához közvetítésnek. A felperes jogosult az eltiltás iránti igény érvényesítésére (erről lásd a lenti B. II. 1. pontot). Uniós jogi szempontból több tekintetben is tisztázásra szorul, hogy a jelen esetben a kábeles tovább sugárzás megfelel-e a nyilvánosságához közvetítéssel szemben támasztandó követelményeknek. Először is tisztázni kell, hogy a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánosságához közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „meghatározatlan számú lehetséges címzettnek” minősülnek-e az alperes időotthonának lakói (erről lásd a lenti B. II. 2. pontot). Tisztázni kell továbbá, hogy az alkalmazott speciális technikai mód jellegére tekintettel továbbra is általánosan alkalmazandó-e a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánosságához közvetítés” fogalmának az Európai Unió Bírósága által használt meghatározása, vagy az már csak a közvetítés bizonyos eseteiben alkalmazandó (erről lásd a lenti

B. II. 3. pontot). Végezetül tisztázni kell, hogy a jelen ügyben szereplő helyzetben a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „új közönségnek” minősülnek-e az idősotthon lakói (erről lásd a lenti B. II. 4. pontot).

- 11 1. Az UrhG 97. §-a (1) bekezdésének első mondata alapján a felperes jogosult az eltiltás iránti igény érvényesítésére. A szerzők, előadóművészek, műsorsugárzó szervezetek és filmelőállítók kizárólagos joggal rendelkeznek a kábeles tovább sugárzásra. Joguk jogellenes megsértése esetén eltiltást követelhetnek az UrhG 97. §-a (1) bekezdésének első mondata alapján (az UrhG 97. §-ának (2) bekezdésével kapcsolatban lásd: BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], 2020. június 18-i ítélet – I ZR 171/19, GRUR 2020, 1297 [juris 9. pont] = WRP 2020, 1573 – Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen [Műsorközvetítés üdülőingatlanokban], további hivatkozásokkal). A felperes ezt az igényt zeneszerzők és szövegírók mint szerzők javára érvényesíti.
- 12 2. Először is tisztázni kell, hogy a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „meghatározatlan számú lehetséges címzettről” van-e szó egy kereskedelmi alapon működtetett idősotthon lakói esetében, akik a szobáikban televízió- és rádiócsatlakozási pontokkal rendelkeznek, amelyekre az idősotthon működtetője egyidejűleg, változatlanul és teljes terjedelemben tovább sugározza kábelhálózatán keresztül a saját műholdvevő-készülékével vett műsorokat (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés). Ettől függ, hogy a fellebbviteli bíróság helyesen ítélte-e meg úgy, hogy a jelen ügyben releváns felhasználási cselekmény nem minősül az UrhG 15. §-a (2) bekezdésének első mondata és második mondatának 3. pontja, 20. §-a és 20b. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek.
- 13 a) A szerző ahhoz való kizárólagos joga, hogy művét a nyilvánossághoz közvetítse (az UrhG 15. §-a (2) bekezdésének első mondata) magában foglalja a sugárzás jogát (az UrhG 15. §-a (2) bekezdése második mondatának 3. pontja), tehát az ahhoz való jogot, hogy a művet vezeték nélküli – például rádiós és televíziós, kábeles, illetve műholdas műsorsugárzási – vagy más hasonló technikai eszközzel a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye (az UrhG 20. §-a). A sugárzási jog magában foglalja az UrhG 20b. §-a (1) bekezdésének első mondata szerinti kábeles tovább sugárzáshoz való jogot, tehát a sugárzott műnek egyidejűleg, változatlanul és teljes terjedelemben továbbközvetített műsor keretében kábeles vagy mikrohullámos rendszeren keresztül történő tovább sugárzásához való jogot (lásd: BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], GRUR 2020, 1297 [juris 11. pont] – Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen, további hivatkozásokkal). A kábeles tovább sugárzáshoz való jog esetében a sugárzási jog és így a nyilvánossághoz közvetítés sajátos esetéről van szó. Az UrhG 15. §-a (3) bekezdésének első mondata értelmében a közvetítés nyilvános, ha nagy létszámú közönségre irányul. Az UrhG 15. §-a (3) bekezdésének második mondata értelmében a nyilvánossághoz tartozik az, aki nem áll személyes kapcsolatban a mű értékesítőjével vagy más olyan személlyel, aki számára a

- művet nem anyagi formában érzékelhetővé vagy hozzáférhetővé teszik. Ugyanez vonatkozik az előadóművészekre, a műsorsugárzó szervezetekre és a filmelőállítókra is, amennyiben megilleti őket a kábeles tovább sugárzás kizárólagos joga (lásd az UrhG 78. §-a (1) bekezdésének 2. pontját, 87. §-a (1) bekezdése 1. pontjának első fordulatát, 94. §-ának (4) bekezdését és 95. §-át).
- 14 b) A szerzők és a szomszédos jogi jogosultak jelen ügyben szóban forgó, műveik és teljesítményeik kábeles tovább sugárzás útján történő nyilvánossághoz közvetítésével kapcsolatos kizárólagos jogai az Európai Unió irányelvein alapulnak. A „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát ezért az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt, a szerzőkre vonatkozó rendelkezéssel, valamint a bérleti jogról és a hasznkölcsonzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról [helyesen: a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a hasznkölcsonzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról] szóló 2006/115/EK irányelv (kodifikált változat) 8. cikkének (1) bekezdésében foglalt, a szomszédos jogi jogosultakra vonatkozó rendelkezéssel és az Európai Unió Bíróságának e rendelkezésekkel kapcsolatos ítélezési gyakorlatával összhangban kell értelmezni (lásd: BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], 2015. szeptember 17-i ítélet – I ZR 228/14, BGHZ 206, 365 [juris 30–41. pont] – Ramses; 2018. január 11-i ítélet – I ZR 85/17, GRUR 2018, 608 [juris 22. pont] – Krankenhausradio [Kórházzrádió]; BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], GRUR 2020, 1297 [juris 11. pont] – Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen, minden esetben további hivatkozásokkal).
- 15 c) A 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében és a 2006/115/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának két eleme van, nevezetesen a közvetítési cselekmény és az, hogy e közvetítésre a nyilvánossághoz kerül sor. E fogalom továbbá egyedi értékelést igényel. Ezen értékelésnél több, nem önálló jellegű és egymástól függő, kiegészítő kritériumot kell figyelembe venni. Mivel e kritériumok különböző konkrét helyzetekben igen változó erősséggel lehetnek jelen, ezeket egyenként és egymással kölcsönhatásban is alkalmazni kell (állandó ítélezési gyakorlat; lásd csak: a Bíróság 2023. április 20-i Blue Air Aviation kontra UCMR – ADA és társai ítélete, C-775/21 és C-826/21, GRUR 2023, 717 [juris 47. és azt követő pont] = WRP 2023, 681, további hivatkozásokkal).
- 16 aa) A fellebbviteli bíróság helyesen ítélte meg úgy, hogy a rádió- és televízió-műsoroknak az időskorú személyek részére fenntartott ápolási központ lakóinak szobáiba elosztóberendezésen keresztül történő tovább sugárzása közvetítési cselekménynek minősül.
- 17 (1) A „közvetítés” fogalmát a 2001/29/EK irányelvnek a szerzők számára magas szintű oltalom biztosítására irányuló fő céljára tekintettel tágan kell érteni, mint amely az alkalmazott műszaki eszköztől és eljárástól függetlenül a védelem alatt álló művek közvetítésének valamennyi formájára vonatkozik. A

„közvetítés”feltétele, hogy a felhasználó magatartása következményeinek teljes tudatában – vagyis szándékosan és célzottan – jár el, amikor védelem alatt álló művet olyan harmadik személyek számára tesz hozzáférhetővé, akik ennek hiányában nem rendelkezének hozzáféréssel. E tekintetben elegendő, ha harmadik személyek hozzáférhetnek a védelem alatt álló műhöz, anélkül, hogy jelentőséggel bírna, hogy felhasználják-e azt (BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], GRUR 2020, 1297 [juris 17. pont] – Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen, további hivatkozásokkal).

- 18 (2) Ez alapján műsoroknak az időskorú személyek részére fenntartott ápolási központ lakóinak szobáiba egy elosztóberendezéshez hasonló műszaki eszköz segítségével történő, a jelen ügyben szóban forgó tovább sugárzását a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése és a 2006/115/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „közvetítési cselekménynek” kell tekinteni. Az elosztóberendezésen keresztül történő tovább sugárzás során az alperes magatartása következményeinek teljes tudatában – vagyis szándékosan és célzottan – járt el, amikor intézményének lakói számára lehetőséget biztosított műsorokhoz való hozzáférésre, akik ennek hiányában nem rendelkeztek volna ilyen formában ezzel a lehetőséggel.
- 19 bb) Uniós jogi szempontból tisztázásra szorul, hogy a fellebbviteli bíróság helyesen ítélte-e meg úgy, hogy a jelen esetben a közvetítésre nem a nyilvánossághoz került sor.
- 20 (1) A fellebbviteli bíróság úgy ítélte meg, hogy az időskorú személyek részére fenntartott ápolási központ lakóinak szobáiba történő kábeles tovább sugárzás nem minősül nyilvánossághoz közvetítésnek. Még ha 88 egyágyas és 3 kétágyas szoba esetében teljesül is az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatában megfogalmazott „viszonylag jelentős számú egyén” kritériuma, az intézmény lakóinak esetében nem „általánosságban meghatározott személyekről” van szó, ahogyan az szintén szükséges lenne. A jelen esetben a közvetítés „konkrét személyekre” korlátozódik, mivel arra korlátozott személyi kör részére kerül sor. Az intézmény lakói – egy lakástulajdonosi közösség tagjaihoz hasonlóan – szerkezetileg rendkívül homogén és az intézményben való tartós tartózkodásra berendezkedett, stabil, meglehetősen kis mértékben változó személyi kört alkotnak. A közös használatú helyiségek lehetőséget kínálnak a közös étkezésre, a személyes párbeszédre és a lakók közötti társas érintkezésre. Egy szállodától vagy rehabilitációs intézménytől eltérően az otthonnak az élet utolsó szakaszának helyszínéül választása szoros köteléket teremt a lakók között. Az a tény, hogy az alperes rövid távú és átmeneti ápolást is kínál, nem ad döntően eltérő jelleget az intézményének. Az a körülmény, hogy az alperes haszonszerzési célból végzi a kábeles tovább sugárzást, nem ad okot eltérő értékelésre.
- 21 (2) Az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlata szerint a „nyilvánosság” fogalma meghatározatlan számú lehetséges címzettet és viszonylag jelentős számú egyént feltételez.

- 22 „Meghatározatlan számú lehetséges címzetről” akkor van szó, ha a közvetítésre általánosságban meghatározott személyek részére – tehát nem magáncsoporthoz tartozó, konkrét személyek számára – kerül sor (a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban lásd: a Bíróság 2016. május 31-i Reha Training kontra GEMA ítélete, C-117/15, GRUR 2016, 684 [juris 42. pont]; a 92/100/EGK irányelv [jelenleg 2006/115/EK irányelv] 8. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban lásd: a Bíróság 2012. március 15-i SCF kontra Del Corso ítélete, C-135/10, GRUR 2012, 593 [juris 85. pont] = WRP 2012, 689; a Bíróság 2012. március 15-i PPL kontra Írország ítélete, C-162/10, GRUR 2012, 597 [juris 34. pont]).
- 23 A „viszonylag jelentős számú egyén” kritériuma annak jelzésére irányul, hogy a „nyilvánosság” fogalma egy bizonyos számbeli minimum átlépését feltételezi, és kizárja az érintett személyek túlságosan kicsi, sőt jelentéktelen számát. Ennek a számnak a meghatározásához a halmozódó hatást kell figyelembe venni, amely a műveknek a lehetséges címzettek számára történő hozzáférhetővé tételéből következik. E tekintetben annak van jelentősége, hogy egyidejűleg és egymás után hányan férnek hozzá ugyanahhoz a műhöz (lásd: a Bíróság Reha Training kontra GEMA ítélete, GRUR 2016, 684 [juris 40–44. pont]; a Bíróság Blue Air Aviation kontra UCMR – ADA és társai ítélete, GRUR 2023, 717 [juris 54. pont], mindkét esetben további hivatkozásokkal).
- 24 (3) A fellebbviteli bíróság helyesen ítélte meg úgy, hogy az alperes által rendelkezésre bocsátott 88 egyágyas és 3 kétágyas szoba lakóinak száma megfelel a „viszonylag jelentős számú egyén” kritériumának. Ezt az értékelést elfogadja a felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság; e tekintetben nem állapítható meg téves jogalkalmazás.
- 25 (4) Uniós jogi szempontból tisztázásra szorul, hogy a fellebbviteli bíróság helyesen ítélte-e meg úgy, hogy a közvetítésre a jelen esetben az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata értelmében nem meghatározatlan számú lehetséges címzett, hanem egy magáncsoporthoz tartozó, konkrét személyek számára kerül sor.
- 26 (a) Az Európai Unió Bírósága megállapította, hogy egy olyan szálloda vendégei, amelynek üzemeltetője a szállodai szobákban televízió-, illetve rádiókészülékeket biztosít, amelyekhez sugárzott jelet továbbít, meghatározatlan számú lehetséges címzetteknek minősülnek, mivel a vendégeknek a szállodai szolgáltatásokhoz való hozzáférése főszabály szerint az egyes vendégek egyéni döntésén alapul, és azt csak az adott szálloda fogadóképessége korlátozza, és így egy ilyen esetben „általánosságban meghatározott személyekről” van szó (a Bíróság PPL kontra Írország ítélete, GRUR 2012, 597 [juris 41. pont]). Ugyanilyen értelmű megállapítást tett a Bíróság egy rehabilitációs központ páciensei tekintetében (a Bíróság Reha Training kontra GEMA ítélete, GRUR 2016, 684 [juris 57. pont]; a kórházi páciensek tekintetében ugyanígy: BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], GRUR 2018, 608 [juris 34. és azt követő pont] – Krankenhausradio). Mindezen esetekben a kínált szolgáltatásokhoz való

hozzáférés főszabály szerint azon vendégek egyéni döntésén alapul, akik számára szóba jön az ajánlat, és azt csak az adott intézmény fogadóképessége korlátozza.

- 27 Másfelől az Európai Unió Bírósága a fogorvosi pácienseket, akiknek a váróteremben háttérzenét játszanak, nem „általánosságban meghatározott személyeknek” tekintette, mert e páciensek személyek olyan összességét alkotják, amelynek összetétele nagyban megszilárdult, és lehetséges címzettek meghatározott összességét képezik, mivel más személy főszabály szerint nem részesül a fogorvos kezelésében (a Bíróság SCF kontra Del Corso ítélete, GRUR 2012, 593 [juris 95. pont]). A valamely bíróságon közszolgálati feladataikat ellátó személyek egyértelműen meghatározott és zárt csoportja számára történő közvetítés sem meghatározatlan számú lehetséges címzett, hanem bizonyos szakmai kör egyes meghatározott tagjai felé irányul (a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban lásd: a Bíróság 2020. október 28-i By [Fényképes bizonyíték] ítélete, C-637/19, GRUR 2020, 1295 [juris 28. és azt követő pont] = WRP 2021, 27).
- 28 (b) Tisztázni kell, hogy önmagában az a körülmény, hogy az intézmény lakóinak köre a fellebbviteli bíróság megállapításai szerint szerkezetileg rendkívül homogén, és meglehetősen kis mértékben változik, igazolja-e azt a feltevést, hogy a közvetítésre kizárólag „konkrét személyek”, nem pedig „általánosságban meghatározott személyek” számára kerül sor. Az eljáró bírósági tanács véleménye szerint e kérdésre nemleges választ kell adni, mert az idősothton szolgáltatásaihoz főszabály szerint minden olyan személy hozzáférhet, aki számára szóba jön az ajánlat, és a hozzáférést csak az otthon fogadóképessége korlátozza.
- 29 A fellebbviteli bíróság véleményével ellentétben önmagában a lakók közös étkezésre, személyes párbeszédre és társas érintkezésre való lehetősége nem igazolja azt a feltevést, hogy a lakók szoros kapcsolatban állnak egymással. Mindenesetre az elvégzendő értékelő vizsgálat során az e lehetőség kihasználása útján az egyes lakók között létrejövő személyes kapcsolat alighanem csupán az alperes lakhatási, ápolási és ellátási ajánlatának igénybevételét kísérő (üdvözlendő) jelenségnek bizonyul, anélkül, hogy ezáltal a lakók összessége – ahogyan az szükséges lenne (lásd: a Bíróság Reha Training kontra GEMA ítélete, GRUR 2016, 684 [juris – 57. pont]) – „magáncsoporttá” válna (lásd: KG [berlini regionális felsőbbíróság, Németország], 2020. június 10-i végzés – 24 U 164/19, [juris 26. pont]; OLG Dresden [drezdai regionális felsőbbíróság, Németország], GRUR-RR 2023, 149 [juris 26. pont]).
- 30 Az eljáró bírósági tanács álláspontja szerint azok a felülvizsgálati ellenkérelemben hivatkozott közjogi rendelkezések sincsenek hatással a műsorvételi lehetőség lakók számára történő biztosítását szolgáló kábeles tovább sugárzásnak a szerzői jogdíjakra vonatkozó jog szempontjából történő minősítésére, amelyek figyelembe veszik azt a körülményt, hogy egy ápolási intézmény lakói különös mértékben védelemre és segítségre szorulnak. A felülvizsgálati ellenkérelem ezen összefüggésben a Heimgesetz (a bentlakásos otthonokról szóló törvény) szövetségi jogi szabályozására hivatkozik; 2. §-a (1) bekezdésének 1. pontja

szerint az említett törvény az otthonlakók méltóságának, érdekeinek és szükségleteinek védelmét szolgálja, és a törvény 10. §-a az otthonokban érdekképviseleti szervként tanácsadó testület felállítását írja elő. A felülvizsgálati ellenkérelem hivatkozik továbbá a Rajna-vidék-pfalzi Landesgesetz über Wohnformen und Teilhabera (a lakhatási formákról és a részvételről szóló tartományi törvény, LWTG RP), amely az 1. §-ának (1) bekezdése szerint az időskorú személyek, a fogyatékossgal élő nagykorú személyek és az ápolásra szoruló nagykorú személyek védelmét, tiszteletét és támogatását szolgálja, és amely az 1. § (1) bekezdésének 4. pontjában előírja, hogy meg kell erősíteni e célcsoportok társadalmi életben és a lakóhelyükként szolgáló intézmény irányításában való részvételét.

- 31 3. A 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánosságához közvetítésnek az Európai Unió Bírósága által megkövetelt további feltételeit illetően tisztázni kell, hogy továbbra is általánosan alkalmazandó-e az az Európai Unió Bírósága által eddig használt fogalom meghatározás, amely szerint ahhoz, hogy a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánosságához közvetítésnek” minősülhessen, szükséges, hogy „a védelem alatt álló mű közvetítése az addig alkalmazottaktól eltérő, speciális technikai módon történjen, vagy pedig, ennek hiányában, hogy »új közönség«, azaz olyan közönség részére történjen, amelyet a szerzői jog jogosultja nem vett figyelembe, amikor az eredeti nyilvánosságához közvetítést engedélyezett”, vagy az alkalmazott speciális technikai mód már csak olyan esetekben bír jelentőséggel, amelyekben először földfelszíni, műholdas vagy kábeles úton vett tartalmaknak a nyílt internetre történő továbbközvetítésére kerül sor (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés).
- 32 a) Az Európai Unió Bírósága a „nyilvánosságához közvetítésnek” minősítéshez megkövetelte, hogy a védelem alatt álló mű közvetítése az addig alkalmazottaktól eltérő, speciális technikai módon történjen, vagy pedig, ennek hiányában, hogy „új közönség”, azaz olyan közönség részére történjen, amelyet a szerzői jog jogosultja nem vett figyelembe, amikor az eredeti nyilvánosságához közvetítést engedélyezett (a Bíróság 2018. augusztus 7-i Land Nordrhein-Westfalen kontra Renckhoff ítélete, C-161/17, GRUR 2018, 911 [juris [2]4. pont] = WRP 2018, 1052, további hivatkozásokkal). Ha a későbbi közvetítés az eredeti közvetítéstől eltérő speciális technikai módon történik, nem kell vizsgálni, hogy a művet új közönség számára közvetítik-e; ilyen esetben a közvetítéshez mindenképpen a szerző engedélyére van szükség (lásd: a Bíróság 2013. március 7-i ITV Broadcasting kontra TVC ítélete, C-607/11, GRUR 2013, 500 [juris 24–26. pont] = WRP 2013, 18; a Bíróság 2014. október 21-i BestWater International végzése, C-348/13, GRUR 2014, 1196 [juris 14. pont] = WRP 2014, 1441).
- 33 Az Európai Unió Bírósága mindazonáltal anélkül, hogy figyelembe vette volna az eredeti közvetítéstől eltérő speciális technikai módot, nem tekintette engedélykötelesnek a nemzeti műsorszolgáltató szervezet műsorainak belföldön, kábelek segítségével történő, egyidejű, teljes egészében való és változatlan

- közvetítését, mert nem „új közönségről” volt szó (a Bíróság 2017. március 16-i AKM ítélete, C-138/16, GRUR 2017, 510 [juris 26–30. pont] = WRP 2017, 682). Az AKM ügy előadójának kijelentése szerint az említett ügyben szereplő helyzetben nem alkalmazható az ügynevezett „technikai” szempont (Malenovský, *medien und recht* [médiá és jog] 3/18 – melléklet, 14., 17. és azt követő oldal).
- 34 Az Európai Unió Bírósága a szállodák (a Bíróság 2006. december 7-i SGAE kontra Rafael ítélete, C-306/05, EBHT 2006., I-11519. o. = GRUR 2007, 225 [juris 37–47. pont]) és vendéglők (a Bíróság 2011. október 4-i Football Association Premier League és Murphy ítélete, C-403/08 és C-29/08, EBHT 2011., I-9083. o. = GRUR 2012, 156 [juris 197–199. pont]) vendégei, valamint a gyógyfürdőintézmények betegei (a Bíróság 2014. február 27-i OSA kontra Lěčebné lázně ítélete, C-351/12, GRUR 2014, 473 [juris 27–33. pont] = WRP 2014, 418) és a rehabilitációs intézmények páciensei (a Bíróság Reha Training kontra GEMA ítélete, GRUR 2016, 684 [juris 57–62. pont]) számára történő nyilvánossághoz közvetítés vizsgálata során is kizárólag az „új közönség” ismervét vizsgálta anélkül, hogy figyelembe vette volna a speciális technikai módot.
- 35 b) A jelen esetben a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében vett speciális technikai módról van szó, mert a fellebbviteli bíróság megállapításai szerint az alperes műholdvevő-készülékkel veszi a műsorokat, amelyeket betáplál a kábelhálózatába (lásd: a Bíróság ITV Broadcasting kontra TVC ítélete, GRUR 2013, 500 [juris 26. pont]; a Bíróság AKM ítélete, GRUR 2017, 510 [juris 26. pont]). A technikai szempont mindazonáltal – az AKM ítélettel összhangban – irreleváns lehet, ha a műsor-tovább sugárzó szerepe a földfelszíni jel kábelek segítségével történő, egyszerű egyidejű, teljes egészében való és változatlan továbbközvetítésére korlátozódik (lásd: Malenovský, *medien und recht* 3/18 – melléklet, 14., 17. és azt követő oldal). A szakirodalomban ismertetett egyik értelmezés szerint a speciális technikai mód már csak olyan esetekben indokolja nyilvánossághoz közvetítés feltételezését, amelyekben először földfelszíni, műholdas vagy kábeles úton vett tartalmaknak a nyílt internetre történő továbbközvetítésére kerül sor, mert csak az online felhasználási cselekmények minősülnek minden esetben külön engedélyezendő közvetítési módoknak (lásd: Peukert, ZUM 2017, 881, 887–890 [e] pont]).
- 36 4. A 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek az Európai Unió Bírósága által megkövetelt további feltételeire tekintettel végül tisztázni kell, hogy a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „új közönségről” van-e szó akkor, ha az idősothton haszonszerzési célból eljáró működtetője egyidejűleg, változatlanul és teljes terjedelemben tovább sugározza kábelhálózatán keresztül a saját műholdvevő-készülékével vett műsorokat az otthon lakóinak szobáiban rendelkezésre álló televízió- és rádiócsatlakozási pontokra. Ezzel összefüggésben felmerül továbbá a kérdés, hogy jelentőséggel bír-e ennek értékelése szempontjából, hogy a lakóknak a kábeles sugárzástól függetlenül lehetőségük

van-e a televíziós és rádiós műsorok szobáikban történő földfelszíni vételére, és hogy a jogosultak már az eredeti sugárzásához való hozzájárulásért díjazásban részesülnek-e (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés).

- 37 a) Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmának meghatározása értelmében vett „új közönség” olyan közönség, amelyet a szerzői jog jogosultja nem vett figyelembe, amikor az eredeti nyilvánossághoz közvetítést engedélyezte (a Bíróság Land Nordrhein-Westfalen kontra Renckhoff ítélete, GRUR 2018, 911 [juris 24. pont], további hivatkozásokkal). A Bíróság véleménye szerint a művének sugárzását engedélyező szerző főszabály szerint csak a vevőkészülékek birtokosait veszi figyelembe közönségként, vagyis azokat, akik egyénileg vagy magánéleti, családi körben veszik a műsorokat. Ennélfogva az olyan vevőkészülék-birtokos, aki – a Bíróság elé terjesztett ügyekben szereplő szállodatüzemeltetőhöz vagy pubtulajdonoshoz hasonlóan – egy további nyilvánosságnak is megengedi a mű meghallgatását vagy megtekintését, új közönség számára közvetíti a művet (lásd: a Bíróság SGAE kontra Rafael ítélete, GRUR 2007, 225 [juris 41. és azt követő pont]; a Bíróság Football Association Premier League és Murphy ítélete, GRUR 2012, 156, 197–199. pont; lásd még: BGH [szövetségi legfelsőbb bíróság], 2012. augusztus 16-i végzés – I ZR 44/10, GRUR 2012, 1136 [juris 18. pont] = WRP 2012,1402 – Breitbandkabel [Szélessávú kábel]).
- 38 Az Európai Unió Bírósága megállapította továbbá, hogy jóllehet a védelem alatt álló mű nyilvánossághoz történő sugárzásának haszonszerzési jellege nem meghatározó tényező az ilyen sugárzás „nyilvánossághoz közvetítésnek” való minősítésénél (lásd: a Bíróság ITV Broadcasting kontra TVC ítélete, GRUR 2013, 500 [juris 43. pont]), az nem is irreleváns, különösen az e sugárzás címén esedékes esetleges díj meghatározásakor (lásd: a Bíróság Football Association Premier League és Murphy ítélete, GRUR 2012, 156 [juris 204. pont]; a Bíróság Reha Training kontra GEMA ítélete, GRUR 2016, 684 [juris 49. pont]).
- 39 b) A jelen ügyben ezért tisztázni kell, hogy „új közönségnek” minősülnek-e az alperes idősoththonának lakói azért, mert a televízió- és rádióműsorokat a szobáikban, tehát egyénileg vagy magánéleti, családi körben veszik, és az eredeti műsorsugárzó szervezettől eltérő alperes a műsorjeleket az idősoththon haszonszerzési célból történő működtetése keretében bocsátja a lakók rendelkezésére.
- 40 Az eljáró bírósági tanács véleménye szerint az a kérdés, hogy az idősoththon lakói a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében egyénileg vagy magánéleti, családi körben veszik-e a műsorokat a szobáikban, akkor is felmerül, ha az otthon lakói a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében nem tartoznak egy magánecsoporthoz (ezzel kapcsolatban lásd a fenti 19. és azt követő pontokat).
- 41 Mivel az alperes arra hivatkozott, hogy a lakóknak a kábeles továbbsugárzástól függetlenül lehetőségük van a televízió- és rádióműsorok szobáikban történő

földfelszíni vételére, azt is tisztázni kell, hogy ez a körülmény hatással van-e a jogi értékelésre, mert ezzel kapcsolatban adott esetben utólagos megállapításokat kell tenni.

- 42 Tisztázni kell továbbá, hogy jelentőséggel bír-e ezen értékelés szempontjából, hogy a jogosultak már az eredeti sugárzáshoz való hozzájárulásért díjazásban részesülnek-e. Ez azon jogosultak esetében van így, akik a sugárzási engedélyért díjazásban részesülnek az eredeti műsorsugárzóktól (lásd: Loewenheim/Flechsig, Handbuch des Urheberrechts [szerzői jogi kézikönyv], 3. kiadás, 47. § 31. pont), nem ez a helyzet azonban az eredeti sugárzást végző műsorsugárzó szervezetek esetében, amelyek szomszédos jogai tekintetében a tagállamok a 2006/115/EK irányelv (16) preambulumbekzdésével összhangban szélesebb körű védelmet nyújthatnak a műsorsugárzás és a nyilvánossághoz közvetítés tekintetében. E tekintetben az „új közönség” megítélése keretében az olyan jogosultak esetében, akik már az eredeti sugárzásért díjazásban részesülnek, az értékelés inkább vezethet arra, hogy az idősotthon lakói azon közönség részét képezik, amelyet a jogosultak figyelembe vettek a közzétételhez való hozzájárulás megadásakor, mint az olyan műsorsugárzó szervezetek esetében, amelyek még nem részesültek díjazásban az eredeti sugárzásért, és amelyek esetében a valamely másik szervezet által hasznoszerzési célból végzett továbbsugárzás esetén e tekintetben „új közönség” lehet érintett.

[omissis]